

Zadeva:

Poziv odločevalcem za korak do boljše kakovosti zraka v Sloveniji

Spoštovani!

Slovenski distributerji zemeljskega plina, združeni v gospodarskem interesnem združenju, pozivamo vlado, pristojna ministrstva in odgovorne odločevalce na lokalni ravni k razmisleku o vlogi zemeljskega plina v prihodnji energetske politiki, saj ocenjujemo, da temu vidiku oskrbe, tako na ravni osvečenosti uporabnikov ter odločevalcev kot tudi na ravni uporabe, ni pravega poudarka. Tudi zato, že drugo leto zapored, združeni distributerji zemeljskega plina v Sloveniji ter podjetji Geoplin, d.o.o in Geoplin plinovodi, d.o.o, izvajamo ozaveščevalno nacionalno kampanjo Modro je imeti zemeljski plin.

1. Sloveniji je bila vročena tožba Evropske komisije glede kakovosti zraka

S tožbo so našo državo opozorili na dejstvo, da so bile v več zaporednih letih v Sloveniji presežene dnevne vrednosti za letne in dnevne koncentracije prašnih delcev PM10 v zunanjem zraku. Kot je znano, so poglaviten povzročitelji onesnaževanja z delci PM 10 emisije iz kurilnih naprav na trdna goriva, emisije iz prometa in emisije iz industrije. Distributerji zemeljskega plina, združeni v GIZ DZP, smo prepričani, da bi povečanje uporabe zemeljskega plina v urbanih okoljih, ob sočasnem zmanjšanju uporabe tekočih goriv, premoga in lesne biomase lahko pomembno prispevalo k boljši kakovosti zraka, saj bi to neposredno vplivalo na manjše količine prašnih delcev, SO₂, NO_x, ozona in benzena v zraku. Poleg tega je zelo pomembno, da pri transportu goriva po plinovodih ne nastaja dodatno onesnaženje zraka ter da se hkrati zmanjšuje cestni promet.

2. Pametna energetska omrežja

Evropska unija je spoznala, da za oskrbo urbanih območij pridejo v poštev predvsem pametna energetska omrežja. Zelo dragocena so že zgrajena omrežja, ker so v celoti umeščena v prostor. Na področju uporabe plinovodnih omrežij se v naslednjih letih pričakuje, da se bodo v navezi z elektro distribucijskimi omrežji intenzivno razvijala pametna omrežja, ki omogočajo racionalnejšo rabo energije. Distribucijsko plinovodno omrežje je nenazadnje primerno tudi za transport bioplina in v prihodnosti zmesi zemeljskega plina in vodika.

3. Manj CO₂ in manj NO_x z uporabo vozil na stisnjen zemeljski plin

Pozivamo vas, da skupaj z lokalnimi skupnostmi nemudoma sprejmete ustrezno regulativo za izboljšanje kakovosti zraka tudi z uporabo vozil na stisnjen zemeljski plin v javnem prometu (avtobusi in taxi služba v centrih večjih mest). To je tehnologija, ki se je uporabljala že pred drugo svetovno vojno v ZDA, ki je danes uveljavljena po celem svetu in bo imela do leta 2020 vsaj 9% delež med vozili in ki jo je možno dokaj hitro prenesti tudi v Slovenijo. Direktiva o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozilih, ki jo je potrebno v naš pravni red prenesti do decembra 2010, uvaja tudi nov način naročanja vozil, pri čemer bo potrebno pri izbiri upoštevati tudi okoljski vpliv posameznih vozil.

4. V Sloveniji letno 1.700 prezgodnjih smrti zaradi onesnaženja s prašnimi delci

V Franciji, Švici in Avstriji so že ugotovili, da lahko 6 odstotkov vseh smrti na leto pripišejo izpostavljenosti onesnaženemu zraku, kar je 2-krat več kot število žrtev prometnih nesreč. Za Slovenijo je značilno, da je kakovost zraka v povprečju še slabša kot v Evropski uniji. Podatki Evropske okoljske agencije kažejo, da 45 odstotkov prebivalstva Slovenije živi na območjih, kjer je zrak prekomerno onesnažen s prašnimi delci ter da imamo v Sloveniji na leto kar 1.700 prezgodnjih smrti zaradi posledic bolezni, ki jih povzroča onesnaženje s prašnimi delci.

5. Pristojne pozivamo k razmisleku

Pristojne pozivamo k ponovnemu razmisleku in večjemu upoštevanju zemeljskega plina in plinovodnih omrežij v prihodnjih energetskih scenarijih zaradi doseganja boljše kakovosti zraka. Učinkovite in cenovno ugodne rešitve so namreč pred vrati, vendar se jih premalo poslužujemo.

Ljubljana, 08. oktober 2010

mag. Urban Odar, direktor GIZ DZP

V vednost:

- Vlada RS, Generalni sekretariat vlade, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za zdravstvo, Štefanova 5, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za gospodarstvo, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana
- Odbor za gospodarstvo (Državni zbor RS), Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
- Odbor za okolje in prostor (Državni zbor RS), Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
- Odbor za zdravstvo (Državni zbor RS), Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
- Združenje mestnih občin Slovenije, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana
- Skupnost občin Slovenije, Partizanska cesta 1, 2000 Maribor
- Združenje Občin Slovenije, Zrinjskega 9, 1000 Ljubljana
- Center za energetska učinkovitost, Jamova 39, 1000 Ljubljana
- STA d.o.o. Ljubljana, Tivolska 50, 1000 Ljubljana